

TEZAUŢ LITURGIC

22 APRILIE

**VIATA
SF. IERARH
TEODOR
SICHEOTUL,
EPISCOPUL
ANASTASIPOLEI**

ROMAN, 1995

22 APRILIE

VIATA SF. IERARH

TEODOR SICHEOTUL,

EPISCOPUL ANASTASIPOLEI

În pământul Galatiei, este un sat ce se numește Sicheia, sub stăpînirea cetății lui Anastasie, care era mai întîi sub stăpînirea Ancirei, ce este departe de Anastasiopolia ca la douăsprezece stadii. De acolo era patria Cuviosului Teodor Sicheotul, care s-a zămislit cu minune în pîntecele maicei sale, ce se numea Maria, din bărbat cinstit cu numele Cozma, slujbaş împărătesc, pe vremea împăratului Iustinian cel Mare. Căci, atunci cînd a zămislit maica sa Maria, în noaptea aceea adormind, a avut o vedenie minunată: O stea mare și luminoasă a căzut din cer, pogorîndu-se pe pîntecele ei. Și deșteptîndu-se Maria, a spus aceasta maicii sale Elpidia și surorii sale Despina, care viețuiau lîngă dînsa.

După aceea s-a dus la un oarecare părinte înaintevăzător, care în sihăstrie petrecea în liniște ca la șase stadii de la satul acela. Și acea vedenie înfricoșătoare pentru zămislirea ei, i-a spus-o lui. Iar starețul acela, învățînd-o cu duhovnicești sfaturi despre viața cea plăcută lui Dumnezeu, i-a

zis: "Pruncul cel ce s-a zămislit în tine, va fi cu adevărat om mare, nu numai înaintea oamenilor, ci și înaintea lui Dumnezeu; pentru că steaua aceea luminoasă însemnează slavă împărătească, precum socotesc cei înțelepți tâlcuitori de vise.

Însă de tine nu se va spune așa, adică nu împărătească putere pe pământ și steaua cea văzută de tine mai înainte, vestește slava de fapte bune și de darurile lui Dumnezeu ce se va turna în cel zămislit de tine, pentru că voiește ca pe robii Săi, mai înainte de nașterea lor să-i sfințească în pîntecele cel de maică". Aceasta mai înainte proorocind-o Mariei, văzătorul stareț și din destul învățînd-o, a eliberat-o cu pace. Deci, s-a înștiințat despre aceasta și lui Teodosie, episcopul cetății lui Anastasie și acela asemenea gîndea la vedenia aceea, căci pruncul ce se va naște, va fi lumină lumii. Iar Maria întorcîndu-se de la stareț, petrecea după sfatul lui cu plăcere de Dumnezeu în întreagă înțelepciune, fără bărbat, împreună cu mama și cu sora sa.

Cînd s-a împlinit vremea nașterii, a născut Maria pe acest rob al lui Dumnezeu și botezîndu-l după obiceiul creștinesc, l-a numit Teodor, care se tâlcuiește dar al lui Dumnezeu, arătînd cu numele mai înainte, că pruncul acela are să fie pentru lume mare dăruire de la Dumnezeu. Făcîndu-se

pruncul de șase ani, dorea maica sa să-l înscrie mai înainte în rînduiala ostășească; deci îi gătea lui brîu de aur și haine de mult preț, și alte lucruri de trebuință la rînduiala ostășească. Apoi dorea să meargă la Constantinopol, la împărat, ca acolo să facă ostaș pe fiul său. Dar i s-a arătat ei în vis Sfîntul Mucenic Gheorghe, zicîndu-i: "Pentru ce la un sfat ca acesta te-ai hotărît pentru fiul tău, o, femeie? Nu te osteni în zadar, pentru că Împăratul cel ceresc are trebuință de fiul tău!"

Deșteptîndu-se din somn Maria, a început a plînge și a zice: "S-a apropiat moartea copilului meu", căci i se părea că va muri degrabă. Dar pruncul creștea cu anii și cu înțelegerea, iar cînd era de opt ani l-a dat maică-sa la învățătura cărții. Cu darul lui Dumnezeu învăța mai bine decît toți copiii și era mai iubit decît toți pentru obiceiurile sale cele bune; pentru că în copilăreștile jocuri, avea bărbătească înțelegere, păzindu-se de tot cuvîntul de jurămînt sau de hulă și chiar și pe ceilalți copii îi oprea de la acelea, împăcînd toate certurile și bătăile dintre copii.

Era în casa acelor femei, un bărbat bătrîn, cu numele Ștefan, temător de Dumnezeu și dreptcredincios, pe care ca pe un părinte îl cinsteau pentru viața cea îmbunătățită a lui. Pe acesta văzîndu-l copilul Teodor, în Sfîntul Post cel

de 40 de zile, postind pînă seara și o mică fărîmitură de pîine cu apă gustînd seara, s-a aprins cu dragostea cea dumnezeiască și a început a urma postirii lui, pînă seara înfrînîndu-se. Iar cînd se întorcea de la școală la vremea prînzului, îl silea maică-sa să mănînce cu dînșii, dar el nu voia. După aceea, ca să nu fie silit la mîncare, a început a nu se mai întoarce la vremea mesei acasă, ci toată ziua ședea la școală pînă seara. Iar seara mergea mai întîi la biserică împreună cu Ștefan la obișnuita cîntare și se împărtășea cu Preacuratul Trup și Sînge al lui Hristos Dumnezeuul nostru, apoi mergea acasă tîrziu și primind o mică bucată de pîine cu apă, se întărea.

Dar maică-sa și ceilalți casnici îl sileau ca să mănînce fiertură și celelalte mîncări, iar el nicidecum nu voia. Și a rugat maică-sa pe dascăl, ca la vremea prînzului să slobozească pe copil de la școală acasă și să-l silească să mănînce cu dînșii, căci din cauza nemîncării era foarte uscat cu trupul. Iar el nu mergea acasă, ci se suia în muntele ce era acolo, unde era biserica Sfîntului Marelui Mucenic Gheorghe. Acolo, Sfîntul Mare Mucenic, la vederea ochilor arătîndu-i-se în chip de tînăr preafrumos, îl ducea înăuntru bisericii; și se îndeletnicea în biserică Teodor cu citirea cărților sfînte, pînă ce trecea vremea prînzului. Și iarăși mergea de la biserică la școală, iar seara,

întrebându-l maică-sa pentru ce n-a venit să prânzească, răspundea: "Nu învățasem stihurile și pentru aceea m-a oprit". Și iarăși ruga maică-sa pe dascăl, ca să lase pe Teodor să prânzească la vremea cea cuviincioasă. Iar dascălul, cu jurământ adeverea că după cererea ei cea dintâi, în toate zilele îl lăsase cu ceilalți copii pe Teodor de la școală, la vremea prânzului.

Înștiințându-se maică-sa, cum că Teodor la prânz se suie în munte la biserică, a trimis o slugă să-l aducă cu forța de acolo și cu multe certări îl îngrozea să vină să prânzească, iar el, neascultînd-o, își păzea obișnuita înfrînare. Și fiind el de zece ani, a năvălit o boală peste satul acela și mulți boleanu foarte, iar unii și mureau. Atunci s-a vătămat de acea boală și fericitul copil Teodor, fiind aproape de moarte, deznădăjduit de ai săi. Deci luîndu-l aproape mort l-au dus la biserica Sfîntului Ioan Botezătorul și l-au pus în fața Altarului, ce era aproape, unde în vârful bisericii sub cruce era închipuirea feței Mîntuitorului. Dintr-aceea au picat două picături de rouă asupra copilului cel bolnav și îndată s-a sculat sănătos și s-a dus acasă, mulțumind lui Dumnezeu. Dormind nopțile între casnicii săi, cînd toți erau cuprinși de un somn greu, venea la el Sfîntul Mare Mucenic Gheorghe și-l deștepta, zicîndu-i: "Școală-te, Teodore, căci luceafărul a răsărit și a sosit vremea

rugăciunii celei de dimineață; de aceea să mergem la biserica Sfântului Gheorghe". Iar copilul îndată cu sîrguință și cu bucurie se scula.

Deci, la început i se arăta Sfântul Gheorghe, în chipul lui Ștefan, cel din casa lor. După aceea în alt chip i se arăta lui, deșteptîndu-l în fiecare noapte și ducîndu-l la biserică. Iar diavolii, vrînd pe cale să îngrozească pe copil, se prefăceau în lupi și în diferite fiare și se repezeau asupra lui. Dar Sfântul Mucenic, mergînd înaintea lui și purtînd sulița în mîini, izgonea acele înfricoșate năluciri și lui Teodor îi poruncea să nu se teamă. Astfel, făcîndu-se acestea în toate nopțile, maică-sa și celelalte femei deșteptîndu-se din somn și pe Teodor neaflîndu-l în pat, s-au mirat și au aflat că mergea noaptea la biserică. Dar se minunau, cum de cu seară culcîndu-se să doarmă în mijlocul lor, se scoală nesimțit de nimeni. Deci, se temea maica sa ca nu cumva să-l mănînce fiarele pe copil, căci în acea vreme se auzise, că un lup răpește nu numai dobitoacele, ci și pe copiii cei mici. Pentru aceea cu certuri îl îngrozea, să nu iasă din casă la biserică, mai înainte de răsăritul soarelui, de vreme ce locul acela era pustiu. Însă fericitul copil nicidecum nu asculta pe maica sa, ci la obișnuita vreme a nopții deșteptîndu-se de Sfântul Gheorghe, pleca la biserica lui, neștiut de nimeni.

Odată, deșteptându-se din somn maica sa și femeile cele cu dînsa, cînd se lumina de ziuă și pe copilul Teodor neaflîndu-l în pat, s-a umplut de mînie; și alergînd la biserică, l-a luat de acolo și apucîndu-l maica lui de păr, îl trăgea spre casă, bătîndu-l foarte rău apoi nu l-a scos toată ziua din casă, iar spre noapte l-a legat de pat, ca să nu iasă nicăieri. Și în acea noapte Sfîntul Marele Mucenic Gheorghe s-a arătat în vis maicii lui Teodor și femeilor celor cu dînsa, avînd sabia încinsă la coapsă, pe care scoțînd-o, le îngrozea cu mînie, zicîndu-le: "Voi tăia capetele voastre, dacă veți bate mai mult pe copilul acesta și veți opri venirea lui către mine". Iar femeile deșteptîndu-se cu spaimă mare din somn, spuneau acea înfricoșată arătare și îngrozire a mucenicului una alteia, căci toate una și aceeași vedenie văzuseră. Și îndată dezlegînd pe sfîntul copil, îl dezmierdau prin cuvinte mîngîietoare, să nu se mînie pe dînsese că l-au bătut. Și îl întrebau, cum mai înainte de a se lumina de ziuă merge la biserică, ieșind din casă și nu se teme de fiare. Iar el le spunea, cum că în toate nopțile venea la el un tînăr luminos și îl deștepta și îl ducea la biserică, apărîndu-l de năluciri pe cale.

Deci, au cunoscut femeile, că Sfîntul Mucenic Gheorghe, pe care îl văzuseră în vedenie, i se arată lui și îl apără. Din acea vreme, întru nimic nu mai

oprea pe Teodor, ci l-a lăsat spre purtarea de grijă a lui Dumnezeu, zicînd: "Voia Domnului să fie!" Acest fericit copil avea o soră mică, cu numele Vlata, pe care o născuse din alt bărbat, fiindcă mama lui, sfătuind-o rudeniile, se mai măritase încă o dată. Acea copilă îl iubea pe fratele său Teodor și adeseori ziua îi urma lui, pe cînd mergea la biserică și se străduia să urmeze vieții lui. Pentru că Duhul lui Dumnezeu lucra și într-însa, ca și în Teodor. Nu departe de casa lor era o biserică a Sfîntului Mucenic Emilian, care în acea țară a Galatiei, în cetatea Ancirei, pe vremea împărăției celui fărădelege Iulian Paravatul, după multe munci, a fost răstignit pe cruce.

În biserica acelui mucenic intrînd fericitul Teodor, petrecea toată noaptea în rugăciune. Iar la miezul nopții adormind, i s-a făcut o astfel de vedenie. I se părea, că stă înaintea unui împărat care ședea pe scaun într-o slavă mare, înconjurat de mulțime mare de ostași și o femeie luminată, îmbrăcată în porfiră, era de-a dreapta Împăratului și l-a auzit pe Acela zicîndu-i: "Nevoiește-te, Teodore, ca să primești plata cea desăvîrșită în Împărăția cerului; iar Eu și pe pămînt te voi face cinstit și te voi preamări înaintea oamenilor!" Această vedenie i s-a făcut în anul al 12-lea al vieții lui. Și din acel ceas cu mai multă dorire către Dumnezeu și cu dragoste aprinzîndu-se, a început mai mult a se

osteni. Deci, s-a închis într-o cămară a casei sale și a petrecut într-însa, de la praznicul sfintei dumnezeieștii Arătări (Botezul Domnului) pînă la praznicul Duminicii Stîlpărilor, în post și rugăciune; îndeletnicindu-se cu citirea cărților și vorbind cu însuși Dumnezeu. Dar mai ales în două săptămîni ale Sfîntului Post cel de 40 zile, în cea dintîi și în cea din mijloc, nu vorbea nimic cu nimeni, ci, petrecînd cu adîncă tăcere, își adîncea mintea sa în Dumnezeu.

După trecerea sfîntului și marelui post, sosind praznicul Învierii lui Hristos, urîtorul diavol nesuferind să-l vadă pe un îmbunătățit copil ca acesta, gîndea cum l-ar pierde. Și a meșteșugit un vicleșug într-acest chip: într-una din zile, s-a prefăcut în chipul unui tînăr, Gherontie, care, împreună cu Teodor, învăța la școală și mergînd la Teodor l-a chemat cu el spre răcorire. Și luîndu-l, l-a suit pe un deal înalt, ce se numea Tzedrama, stînd pe o piatră mai înaltă. Apoi a început a ispiti pe Teodor, ca și altădată în pustie pe Însuși Domnul nostru Iisus Hristos, zicîndu-i: "De voiești, o, bunule Teodore, să-ți arăți vitejia ta, aruncă-te de aici jos". Iar Teodor a răspuns: "Mă tem, de vreme ce acea înălțime este nemăsurată". Zis-a diavolul: "Tu mai mult decît toți ai fost mai viteaz la școală, iar acum te temi de aceasta? Iată eu nu mă tem, ci îndată voi sări jos". Teodor a zis: "Să nu

faci aceasta, ca să nu mori căzînd". Iar diavolul se întărea, zicînd că nici o primejdie nu va pătimi. Teodor a răspuns: "Dacă vei face aceasta tu mai întîi și te voi vedea întreg, apoi și eu după tine voi urma". Și îndată diavolul a sărit din înălțime jos, în acea adîncime fără măsură, apoi stătea acolo în dreptu-i și chema la sine pe Teodor, ca și el asemenea să se arunce.

Iar Teodor văzînd aceasta, s-a spăimîntat și gîndea în sine, cum Gherontie, care mai înainte nu avea niciodată o îndrăzneală ca aceea, a putut fără vătămare, ca din așa înălțime de deal, să sară jos! Gîndind el acestea, iar diavolul strigîndu-l de jos și chemîndu-l la sine, îndată s-a arătat Sfîntul Mare Mucenic Gheorghe. Și, apucînd de mîină pe Teodor, i-a zis: "Vino aici și urmează-mi! Nu asculta pe ispititorul, care caută sufletul tău! Pentru că acesta nu este Gherontie, ci vrăjmașul neamului nostru". Atunci a dus mucenicul pe copil în biserica sa, în care zăbovind, au venit la el maica lui și bunica sa și îl rugau pe fericitul să se întoarcă acasă, de vreme ce multe rudenii și prieteni se adunaseră la ei la ospăț și-l așteptau. Iar el știind Scriptura, că dragostea acestei lumi este vrăjmașă lui Dumnezeu, pentru că cel ce voiește să fie lumii prieten, se face vrăjmaș lui Dumnezeu, nu i-a ascultat; ci dezlegîndu-și brîul său cel de aur apoi haina cea de deasupra de mult

preț și scoțînd gherdanul, le-a aruncat, zicînd: "Știu că vă temeți, să nu le pierd; luați-le, iar pe mine lăsați-mă". Iar el nu a mers.

Auzind de un părinte îmbunătățit, care se numea Glicherie, că este ca la zece stadii de satul lor, într-un loc liniștit, s-a dus la el, voind să se binecuvînteze și să se povățuiască de către dînsul. Iar Glicherie, fiind bărbat mai înaintevăzător și cunoscînd că în copil este Duhul lui Dumnezeu, l-a primit cu dragoste și bucurie. Și a zis către el, zîmbind: "Fiule, iubești chipul monahicesc?" Copilul a răspuns: "Îl iubesc foarte mult, părinte, și doresc cu tărie a mă învrednici aceuia". Atunci era secetă mare în părțile acelea și, ieșind amîndoi din chilie, au mers și au stat înaintea bisericii Sfîntului Ioan Botezătorul. Și a zis Cuviosul Glicherie către fericitul copil Teodor: "Fiule, să plecăm genunchii și să ne rugăm Domnului, ca milostivindu-Se, să ne dea ploaie și să adape pămîntul cel uscat; din acestea vom ști, de sîntem în numărul dreptilor".

Aceasta a voit să facă starețul, nu ca ispitind pe Domnul, ci nădăjduind, că sînt bineprimite rugăciunile lui la Dumnezeu. Deci, plecîndu-și genunchii, s-au rugat și îndată cerul s-a acoperit de nori, iar cînd s-au sculat de la rugăciune, a căzut ploaie foarte mare și tot pămîntul s-a adăpat

din destul. Starețul umplându-se de bucurie pentru darul Domnului, a zis către Teodor cu dragoste: "De acum, fiule, orice vei cere de la Dumnezeu, toate îți va da. Pentru că va fi cu tine, întărindu-te ca și cu trupească vîrstă și cu duhovnicească viețuire să crești din putere în putere; iar tu să-ți săvîrșești dorința, cînd va veni vremea".

După aceasta Teodor, luînd binecuvîntare de la stareț, s-a întors la casa sa. Și avînd 14 ani de la nașterea sa, a gîndit să-și lase casa pentru totdeauna și să petreacă lîngă biserica Sfîntului Gheorghe cea din munte. Deci, a rugat pe maică-sa și pe casnici să nu-i facă împiedicare la scopul său, nici să-l supere venind la el. Iar rudele n-au îndrăznit să-l oprească, știind că Dumnezeu este cu dînsul. Ducîndu-se Teodor, și-a săpat o peșteră în munte sub altar și petrecea acolo, intrînd totdeauna în biserică și rugîndu-se. Și îi trimitea maica sa pîine curată și păsări fierte și prăjite. El pe toate acelea le pune pe o piatră lîngă drumul bisericii, ca ori păsările, ori fiarele, ori oamenii cei ce treceau pe acolo să le mănînce, iar el se hrănea din prescurile ce se aduceau la biserică, mîncînd cîte una pe zi, seara.

Era acolo un loc oarecare stăpînit de diavoli, ce se numea Area, fiind departe de acolo ca la șase

stadii. Deci se povestea că zeița Artemida cea păgînă petrecea acolo cu mulțime de diavoli și nu era cu putință nimănui să treacă prin locul acela fără primejdie. Și mai ales la amiază, în lunile iulie și august, mulți oameni se vătămau pînă la moarte de diavolii aceia. Aceasta auzind-o fericitul tînăr, venea în lunile acelea în toate zilele în acel loc. Și toată ziua zăbovind acolo, seara se întorcea acasă întreg, nepătîmind nici o primejdie de la diavoli, pentru că ei văzîndu-l venind acolo, fugeau de dumnezeiasca putere. Iar în luna lui Ianuarie, cînd se făcea praznicul Dumnezeieștii Arătări, ieșea Teodor cu ceilalți oameni și clerici la rîu, pentru sfințirea apei. Și intrînd în apă desculț, stătea nemișcat pînă la săvîrșirea cîntării, iar după dumnezeiasca Arătare, se închidea în peșteră și petrecea în tăcere, fără să iasă pînă la Duminica Stîlpărilor.

Și îl iubea bunica lui, Elpidia, mai mult decît pe amîndouă fiicele și se mîngîia de o viață ca aceea a lui și îi ducea de mîncare poame și pîine. Din acestea gusta în toate sîmbetele și Duminicile și toți se minunau de atît de mare dar al lui Dumnezeu, care era în copilul acela atît de tînăr și preamăreau pe Dumnezeu, zicînd: "*Ai ascuns acestea de cei înțelepți și pricepuți și le-ai descoperit acestui prunc*". Asemenea și Teodosie episcopul Anastasiopolei, auzind toate acestea despre

Teodor, se bucura și, lăudându-l înaintea tuturor, zicea: "Pruncul acesta este trimis de la Dumnezeu spre o viață ca aceasta".

Într-un timp oarecare, din supărare, a căzut într-o boală și dormitînd, i s-a arătat Sfîntul Marele Mucenic Gheorghe, zicîndu-i: "Care este pricina bolii tale, fiule?" Iar el, căutînd, a văzut pe duhul cel necurat stînd departe și arătînd spre dînsul, zicea mucenicului: "Acel necurat și urît a adus asupra mea această boală!" Iar Sfîntul Gheorghe, apucînd pe diavol, l-a muncit tare și l-a izgonit; iar lui Teodor, luîndu-l de mîină, i-a zis: "Scoală-te și fii sănătos! De acum urîtul și vicleanul acela nu se va mai arăta înaintea feții tale!" Și îndată Teodor, deșteptîndu-se, s-a sculat și s-a simțit bine și sănătos.

Dar iubitorul de oameni Dumnezeu, Cel ce a dat sfinților Săi Apostoli putere asupra duhurilor necurate, ca să le izgonească și să tămăduiască în popor toate bolile, Acela a dăruit și acestui iubit al Său tînăr putere și dar și a început Teodor a face minuni întru slava lui Dumnezeu. Un om oarecare a adus la dînsul, cînd era în biserică, pe fiul său îndrăcit, rugîndu-l să-l tămăduiască. Teodor, fiind copil, nu știa ce să facă și se lepăda de un lucru ca acesta, iar omul acela, plîngînd, îi dădu lui Teodor un bici, zicîndu-i: "Robule al lui Dumnezeu, ia

biciul acesta și, îngrozind, bate pe fiul meu, zicîndu-i: "Ieși, duhule necurat, din copilul acesta, în numele Domnului meu!". Iar fericitul Teodor, cum a fost învățat de omul acela, așa a și făcut. Și a început diavolul a striga în copil: "Voi ieși, voi ieși, dar numai un ceas să mă slăbești!"

Și depărtîndu-se Sfîntul Teodor spre Altar, diavolul striga din copil: "O, nevoie, o, mare este puterea Nazarineanului! Pentru că de cînd a venit pe pămînt, a înarmat asupra noastră pe oameni și acum acelui neiscusit copil i-a dat putere asupra noastră. O, vai mie, de ce fel de copil sînt izgonit eu! Pentru că nici nu pot suferi darul cel dat lui din cer și mare primejdie are să fie nouă de la acest copil mic; căci pe mulți de ai noștri îi va izgoni din trupurile omenești. Și aceasta, mai cumplită primejdie îmi este, că începătura stăpînirii celei date lui, asupra mea o începe și nici că îndrăznesc, să mă întorc la tatăl meu diavolul, izgonindu-mă de acest mic copilaș. Căci de mi s-ar fi întîmplat mie aceasta de la vreun bărbat bătrîn, nu mi-ar fi fost atîta rușine și necaz. Blestemată fie ziua cînd s-a născut acest cumplit copilaș!"

Acestea strigîndu-le diavolul, Sfîntul Teodor a luat untdelemn din candelă și a uns capul pruncului cel îndrăcit, l-a însemnat cu semnul crucii și a poruncit diavolului, zicîndu-i: "Ieși de acum, duhule viclean, și nu bîrfi mai mult!" Iar diavolul

cu mare glas a răcnit și aruncînd pe prunc la picioarele lui Teodor, a ieșit; iar pruncul s-a făcut sănătos, cu darul lui Dumnezeu. Această minune a străbătut prin toată partea aceea și slăveau pe Dumnezeu, cei ce auzeau de acea minune.

Vrînd Teodor să fie următor Sfîntului Ioan Botezătorul și Sfîntului Ilie Proorocul, prin viața pustnicească, se gîdea unde s-ar putea depărta de oameni. Și suindu-se în partea cea mai înaltă a muntelui, umbla împrejurul locului pustiu și văzînd o piatră mare și-a săpat sub dînsa o peșteră. Apoi a rugat pe unul din clerici, un diacon îmbunătățit ca să-i aducă cîte puțină pîine și apă la vremea sa și cu numele lui Dumnezeu l-a jurat să nu spună nimănui despre dînsul. Apoi a luat de la clericul acela o haină aspră de lînă, pentru că pînă atunci umbla încă în haine noi date de maica lui, și s-a închis în peștera sa. După rugămintea lui, clericul i-a astupat ușa cu pămînt, lăsîndu-i numai o ferestruică mică, pe cît îi era cu putință ca să-i dea o bucată de pîine și un vas cu apă.

Astfel închizîndu-se sfîntul, a petrecut doi ani, îngropat de viu în pămînt și neștiind nimeni de dînsul, fără numai clericul acela. Iar oamenii din sat, mergînd la biserică și nevăzînd pe Teodor, se minunau și nu se pricepeau unde s-a ascuns. S-a întîmplat în acel timp de a trecut prin satul acela o

ceată de ostași și unii socoteau, cum că ostașii luându-l, l-au dus cu dînșii și au plecat cu toții spre stăpînitorul acelei părți, ca să trimită la ostași după copil, pe care căutîndu-l cu dinadinsul și negăsindu-l, au socotit că este mîncat de fiare. Plîngea după dînsul maica lui și toți casnicii fără de mîngîiere, ca pentru un mort jelindu-se toți oamenii din satul acela după dînsul.

După ce au trecut doi ani, clericul acela, văzînd tînguirea maicii sale, apoi temîndu-se ca să nu moară Teodor într-o viață strîmtorată ca aceea, a spus despre dînsul. Și alergînd cu sîrgu-ință și cu bucurie, a deschis peștera și l-a scos afară ca pe un mort, care, dacă a văzut lumina zilei, a rămas fără glas multă vreme. Capul lui era acoperit de răni și plîngeau casnicii privind la dînsul. L-au dus în biserica Sfîntului Gheorghe și voia maică-sa să-l ia acasă ca să-l tămăduiască cu doctorii, dar el n-a voit nicidecum, ci petrecea ca și mai înainte lîngă biserica mucenicului și în puține zile i s-a tămăduit capul.

Auzind de toate acestea Teodosie, episcopul Anastasiopoliei, s-a dus cu clerul în satul acela, să vadă pe robul lui Dumnezeu Teodor; și văzîndu-l, s-a minunat de viața lui. Apoi, povățuindu-se de dumnezeiescul Duh, l-a ridicat mai întîi la treapta cea mai de jos a clericului; după aceea l-a hirotonit

preot, avînd optsprezece ani de la nașterea sa, pentru că zicea episcopul despre dînsul: "Vrednic este unul ca acesta, să se hirotonească și mai înainte de vremea cea cuviincioasă, căci în el petrece darul lui Dumnezeu; pentru că și Sfîntul Apostol Pavel a învrednicit de treapta episcopiei pe Sfîntul Timotei, fiind tînăr". Iar către Teodor a zis: "Domnul Care te-a învrednicit preoției, El te va învrednici și episcopiei, ca să paști turma Lui cea cuvîntătoare; dar mai întîi să te îmbraci în rînduiala monahicească, să crești cu credința și cu faptele bune și să te rogi pentru mine".

Zicîndu-i aceasta episcopul și dîndu-i binecuvîntare, s-a dus în ale sale. Iar Fericitul Teodor a început a săvîrși jertfa cea fără de sînge, stînd cu vrednicie înaintea Altarului lui Dumnezeu. După aceea, vrînd să vadă Sfintele locuri de la Ierusalim și găsind un bun însoțitor de călătorie, s-a dus. Și ajungînd la Ierusalim, s-a închinat cu multă osîrdie și cucernicie lemnului Crucii cel făcător de viață și Sfîntului Mormînt al Domnului. Apoi a înconjurat și celelalte sfinte locuri, închinîndu-se și rugîndu-se. A cercetat încă și pe sfinții părinți, care erau acolo în închisori și în sihăstriile pustiei și învrednicindu-se de rugăciunile și binecuvîntările acelora, s-a dus în lavra Sfîntului Gheorghe Hozevitul, care era aproape de rîul Iordan, în apropiere de biserica Preasfintei

Născătoare de Dumnezeu, unde i s-a făcut arhimandritului în vedenie, înștiințare de la Dumnezeu despre Teodor.

Deci, în acea lavră l-au îmbrăcat în chipul monahicesc, cu porunca lui Dumnezeu și l-a liberat cu binecuvîntare la locul său. Iar după ce s-a întors la locul său, a început iarăși a petrece lîngă biserica Sfîntului Mare Mucenic Gheorghe, slujind lui Dumnezeu în cuvioșie și strălucind ca Moise, cu darul Domnului, cu care fiind dăruit mult, tămăduia toate bolile ce se întîmplau în popoare și izgonea duhurile cele necurate, ca cel ce avea putere peste dînsele.

Dar bunica lui, Elpidia, mătușa sa, Despina, și Vlata, sora cea tînăra nu voiau să se despartă de dînsul. Ci privind la viața lui cea plăcută lui Dumnezeu, se sîrguiau după puterea lor, să-i urmeze, postind și rugîndu-se. Apoi făceau milostenie săracilor din osteneala mîinilor lor. Nu după multă vreme, mătușa lui, Despina, s-a mutat către Domnul în bună mărturisire, pe care îngropînd-o, a dus pe sora sa Vlata într-o mănăstire de fecioare, fiind de doisprezece ani și a făcut-o mireasa lui Hristos. Iar pe fericita Elpidia a lăsat-o într-o casă aproape de el să petreacă pînă la o vreme. Deci, Vlata, fecioara lui Hristos, avînd viață sfîntă, după trei ani s-a dus fără prihană la

cămara Mirelui său Cel fără de moarte. Auzind de sfârșitul ei, fericitul Teodor a mulțumit lui Dumnezeu cu bucurie; iar, Elpidia, cu sfatul sfântului, s-a dus într-o mănăstire de femei, care era aproape de biserica Sfântului Mucenic Cristofor. Și trimitea cuviosul la dînsa pe copilele cele ce se aduceau la dînsul pentru tămăduire, îndrăcite sau bolnave, ca să le povățuiască Elpidia, cum să se roage și să postească. Apoi să le învețe la tot obiceiul bun.

După ducerea fericitei Elpidia în mănăstire, cuviosul, neavînd de la nimeni vreo slujbă pentru dînsul, a găsit un lucrător ca să-i slujească. Iar purtarea de grijă a lui Dumnezeu, voind să-l facă vînător de oameni, a început a trimite la dînsul pe oarecare, spre a viețui împreună. Mai întîi pe un oarecare Epifanie tînăr cu anii, care, pornindu-se cu dorință de Dumnezeu, a venit la dînsul. Și s-a bucurat cuviosul Teodor, că nu l-a lăsat Dumnezeu singur. Deci a primit pe Epifanie și l-a îmbrăcat în chipul monahicesc și l-a povățuit la o viață atît de sfîntă, încît avea stăpînire și asupra diavolilor și îi izgonea din oameni. După aceea, o femeie drept-credincioasă care dobîndise tămăduire de boala sa cu rugăciunile Cuviosului Teodor, a adus la dînsul pe fiul său cu numele Filumen, tînăr cu anii, însă nu și cu înțelegerea, știind bine a citi și a scrie. Și erau trei de o vîrstă

unul cu altul, robi ai lui Hristos, asemenea cu cei trei tineri de demult din Babilon, avînd o dragoste și o osîrdie către Dumnezeu, iar în mijlocul lor era și însuși Hristos, Care a zis: *Unde sînt doi sau trei adunați în numele Meu, acolo sînt și Eu în mijlocul lor.*

După cîțiva ani, fericitul Epifanie sfîrșindu-se întru Domnul, a venit în locul lui Ioan, om sîrguitor în fapte bune. În acea vreme au venit la cuviosul niște oameni de la un sat ce se numea Protomaria și-l rugau să meargă în satul lor, fiindcă aproape de acel sat era un loc stăpînit de duhuri necurate și nimeni nu putea să treacă pe la acel loc fără vătămare, nici oameni, nici dobitoace, mai ales la amiază și după apusul soarelui. Deci a mers robul lui Dumnezeu în acel loc și poruncind să-i sape o peșteră mică, s-a închis într-însa toată iarna aceea. Și a petrecut în acel loc în post și rugăciunile cele obișnuite pînă la Paști, iar diavolii nesuferind petrecerea lui, de acolo, au fugit izgoniți ca de o armă, prin rugăciunile sfîntului. Și de multe ori mulți oameni auzeau glasuri diavolești, care se tînguiau, căci îi izgonea Teodor. Iar oamenii din satul acela aveau atît de mare credință către el, încît mergeau de luau țărînă de la peștera aceea în care petrecea cuviosul și amestecînd-o în mîncare și băutură, o dădeau la oamenii bolnavi și la

dobitoace ca pe o adevărată doctorie și toți dobîndeau tămăduire după credința lor.

Era în satul acela un om cucernic, cu meșteșugul fierar; aceluia i-a poruncit cuviosul să-i facă o cămăruță de fier, fără acoperămînt, strîmtă, pe cît era cu putință unui om să stea într-însa, căci așa a socotit să-și afle chinuirea trupului său. De care lucru înștiințîndu-se oamenii din satul acela, au adus la fierar multe unelte de fier, ca să fie spre săvîrșirea acelui lucru. După ce a făcut cămăruța aceea, a dus-o în satul Sicheot la cuviosul, pe care el punînd-o în peșteră, s-a închis într-însa mult timp. Și stătea ca un stîlp nemișcat, răbdînd toată cumplirea văzduhului, de vreme ce era fără acoperămînt acea cămăruță. Și se ardea vara de zăduf, iar iarna îngheța de răceală și de frig, căci zăpada și ploaia îl udau, furtunile și vînturile îl băteau, dar el petrecea ca o piatră și ca un diamant tare. O răbdare ca aceea i-a dat Atotputernicul Dumnezeu, care covîrșea firea și mintea omenească, spre mirarea oamenilor și spre mărirea Sfîntului Lui nume cel dumnezeiesc. Și nu numai închisoarea cămăruței aceleia de fier și-a ales de bunăvoie, ci și tot trupul său cu greutate de fier își învelea. Apoi se încălța cu încălțăminte de fier, făcută după măsura picioarelor sale și mănuși de asemenea purta și în platoșă de fier grea se îmbrăca și cu un lanț de fier gros se

încingea ca și cu un brîu. Încă și un toiag de fier greu purta, avînd în vîrf cruce; apoi își hotărîse viața în acest chip. După praznicul Nașterii lui Hristos, la dumnezeiasca Arătare intra în peșteră, înfășurîndu-se cu fiarele acelea grele; și petrecea acolo pînă la Paști, iar după Paști se închidea în acea cămăruță de fier.

Cu o greutate de fier ca aceea și cu închisoarea cea strîmtă de bunăvoie își chinuia trupul, ca pe un rob obosindu-l și pedepsindu-l, ca să nu se ridice războaiele cele dinlăuntru. Iar în sfîntul și marele post de 40 de zile, nu gusta nicidecum pîine, ci puține poame, sau legume crude și acelea numai sîmbăta și Duminica. Și îi supusese Dumnezeu fiarele cele sălbătice, care erau în pustia aceea; pentru că un urs înfricoșat venind trei ani de-a rîndul, lua hrană din mîinile lui, asemenea și un lup din pustie venind, se hrănea de dînsul. Apoi venind și ducîndu-se fiarele acelea, pe nimeni nu vătămau, nici pe oameni, nici pe dobitoace, deși se întîlneau cu cineva; pentru că aceea era facerea de minuni a lui Dumnezeu, prin care slăvea pe plăcutul Său.

A mers la cuviosul, în cămăruța în care era închis, un om ce avea tot trupul bolnav, căutînd tămăduire prin sfintele lui rugă-ciuni. Iar el, poruncind aceluia să se dezbrace de hainela sale, a

luat apă și s-a rugat lui Dumnezeu, zicînd:
"Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeu nostru, Cel
ce prin proorocul Elisei ai curățit, pe Neeman
Sirianul de stricăciune și singur prin milostivirea
Ta pogorîndu-Te la noi și făcîndu-Te om, cu
cuvîntul ai tămăduit pe cei stricați, caută acum
spre noi și spre apa aceasta și binecuvîntînd-o, dă-
i putere de tămăduire, ca să poată curăți de
stricăciune pe acest om, care stă înaintea, întru
preamărirea numelui Tău Celui Sfînt".

Astfel rugîndu-se și însemnînd apa cu semnul
Crucii, a turnat omului pe cap și pe tot trupul și
îndată s-a curățit de acea boală și s-a dus sănătos,
lăudînd pe Dumnezeu. Asemenea, venind și un
preot, anume Colirie, și numai haina sfîntului pe
sine punînd-o, îndată a cîștigat tămăduire. Niște
minuni ca acestea și o viață ca aceasta a Sfîntului
Teodor văzînd fericita Elpidia, se ferece cu duhul.
Deci și ea a povățuit pe multe femei spre viață
plăcută lui Dumnezeu și spre chipul monahicesc
le-a adus, pentru că era foarte îmbunătățită și
urma nepotului său în nevoințele cele
duhovnicești. După aceea, cuvioasa Elpidia s-a
apropiat spre sfîrșitul său, pe care mai înainte l-a
știut din descoperirea ce i s-a făcut ei. Și mergînd
la cea mai de pe urmă cercetare și sărutare a
cuviosului său nepot, i-a spus vedenia sa, zicînd:
"Fiul meu și lumina ochilor mei, am văzut în

arătare un tînăr foarte frumos, îmbrăcat în haină luminoasă, avînd părul în chipul aurului, asemenea Sfîntului Marelui Mucenic Gheorghe, precum îl vedem închipuit pe icoană. Acela venind la mine, m-a întrebat despre tine, vrînd să ştie de la mine rînduiala cîntării de psalmi şi a vieţii tale. Iar eu cu de-a-mănuntul i-am spus lui, însă el mi-a zis: "Cînd cîntaţi psalmi, ziceţi aceasta: "Binecuvîntaţi pe Domnul, munţilor şi dealurilor!"". După aceea mi-a zis: "Mare dar ai cîştigat, o, femeie, învrednicindu-te a vedea pe nepotul tău într-o rînduială ca aceasta, iar mie, ajutătorului, îmi eşti mult datoare. Dar mai ales Stăpînului Cel de obşte Ziditorului Dumnezeu, toată mulţumirea I se cuvine, Care pe nepotul tău l-a făcut vrednic, a fi în rîndul sfinţilor robilor Lui. Deci, tu de acum te odihneşte, pentru că te-ai ostenit pînă acum".

Această vedenie spunînd-o fericita Elpidia Sfîntului Teodor şi dîndu-i cea de pe urmă sărutare, s-a dus la chilia sa şi îmbol-năvindu-se puţin s-a mutat către Domnul şi s-a îngropat cu cinste de către cuviosul. Iar după îngroparea ei, a venit cineva la cetatea Ancira, aducînd înştiinţare sfîntului, cum că maica lui, Maria, a murit şi-l sfătuia să trimită ca să-i ia averea, de vreme ce a murit fără moştenitor. Răspuns-a sfîntul: "Nu spui adevărul, căci maica mea n-a murit". Iar acela stăruia, zicînd: "Cu ochii mei am văzut-o moartă". Iar el

iarăși a răspuns: "Nu este adevărat! Căci n-a murit maica mea, nici va muri cu sufletul, ci și acum viază și va fi vie în veci!" Și nu s-a îngrijit de averea ce rămăsese după dînsa, ci a postit o săptămînă întreagă, făcînd rugăciuni cu dinadinsul către Dumnezeu pentru sufletul ei.

Petrecînd Cuviosul Teodor în peșteră, a mers la dînsul economul bisericii de la Iliopoli și prin cel ce-i slujea i-a spus rugămintea sa cu lacrimi, zicînd: "Miluiește-mă, robule al lui Dumnezeu, în necazul ce mi s-a întîmplat! Pe sluga mea am trimis-o, ca să adune veniturile bisericești, iar el, toate veniturile adunîndu-le, a fugit. Iar eu, alergînd încoace și încolo după dînsul și căutîndu-l, nu pot să-l aflu. Roagă-te Domnului, să mi-l arate, că toată averea mea nu-mi ajunge să plătesc bisericii". Răspuns-a lui sfîntul: "De făgăduiești că pe acel slujitor al tău nu-l vei bate, ci îl vei libera și nimic mai mult de la dînsul nu vei lua, fără numai cele bisericești, pe care el le-a luat, apoi te va mîngîia Domnul și-l va da în mîinile tale; iar de nu vei făgădui așa apoi nu vei putea să-l afli pe el". Iar economul a făgăduit a nu-l bate pe acela și nici a-i lua ceva dintre ale lui, ci și dintre ale sale a-i da, decît numai să întoarcă averea bisericească. Pentru că zicea: "Eu și copiii mei vom rămîne goi dacă cu a mea avere voi plăti pentru venitul bisericesc cel răpit". Atunci i-a zis sfîntul: "Mergi

cu pace la casa ta și să fii fără grijă, căci nădăjduiesc către Dumnezeu că degrabă te va mîngîia". Și s-a dus economul într-ale sale, bucurîndu-se, avînd neîndoită nădejde în cuvintele cuviosului. Iar fugarul acela, care răpise cele bisericești, a stat în cale aproape de satul ce se numea Nicheia, fiind legat cu rugăciunile cuviosului și neputînd să se ducă mai departe cît de puțin. Deci, cu părerea i se arăta că fuge degrabă, dar de fapt el stătea pe loc. Și, văzîndu-l oamenii care se întîmplaseră în calea aceea și cunoscîndu-l, l-au prins și l-au dus la econom.

Așa a fost întoarsă toată averea bisericească pe care o luase el. Iar economul și-a împlinit făgăduința și a slobozit pe acela, nefăcîndu-i nici o strîmbătate. Apoi a mers iarăși la cuvios, dîndu-i mulțumire. După aceasta un om, în ziua a 50-a a adus pe femeia sa muncită de diavol și după ce a certat cuviosul pe duhul cel necurat, acela striga, zicînd: "O, pentru ce te mîinii asupra mea, mîncătorule de fier? Oare sînt vinovat? Căci nu de bunăvoie am intrat într-însa, ci fiind trimis de Teodor vrăjitorul, care se numește Carapos și petrece în satul Mazamia". Iar plăcutul lui Dumnezeu, certînd cu numele lui Iisus Hristos pe diavolul, l-a izgonit din femeia aceea.

În același an, în luna iunie, oamenii din satul Mazamia, auzind de minunile făcute de plăcutul lui Dumnezeu, Teodor, au mers la el, rugându-l cu lacrimi să vină la ei, să le izgonească lăcustele care năvăliseră ca un nor asupra țărinilor și grădinilor lor. Iar cuviosul, mergând la ei, a intrat în biserica lor și a petrecut toată noaptea la rugăciune. Iar a doua zi a mers cu rugăciune la țarini și, luând trei lăcuste în mîna sa, se ruga Domnului pentru popor. Și în vremea rugăciunii au murit lăcustele în mîinile lui, iar el, mulțumind lui Dumnezeu, a zis către popor: "Să ne întoarcem la biserică, fiilor, pentru că degrabă ne va arăta Domnul mila sa".

Deci, întorcîndu-se sfîntul la biserică, a săvîrșit Sfînta și dumnezeiasca Liturghie și, a doua zi, oamenii au văzut toată mulțimea lăcustelor moartă. Aceasta văzînd cel ce locuia într-acele locuri, mai sus pomenitul vrăjitor, Teodor Carapos, s-a pornit cu zavistie asupra sfîntului, fiindcă mai dinainte se mîniase asupra lui, pentru izgonirea diavolului din femeie, pe care acel vrăjitor îl trimisese într-însa. Deci, vrăjitorul acela mîniindu-se asupra sfîntului și zavistuind asupra puterii lui Dumnezeu celei dintr-însul făcătoare de minuni, a chemat pe diavolii cei de sub mîna lui și le-a poruncit să meargă și să muncească pe Teodor Sicheotul pînă la moarte. Iar aceia dacă s-au dus, n-au putut să se apropie de el, fiindcă avea

întotdeauna rugăciunea în gura sa și-l așteptau pînă va adormi. Iar sfîntul dormind și darul lui Dumnezeu ieșind ca un foc dintr-însul, ardea și izgonea pe diavoli, care din nou întorcîndu-se, se repezeau asupra cuviosului; însă iar s-au întors cu rușine la cel ce i-a trimis.

Deci vrăjitorul acela cu dosădiri îi ocăra, zicîndu-le: "Cu adevărat nimic nu este puterea voastră, căci dacă nici cînd dormea, nu v-ați putut apropia, apoi cum îi veți face aceluia ceva cînd este deșteptat?" Dar diavolii îi ziceau: "Cînd ne apropiem de el, iese o văpaie de foc din gura lui și ne arde, încît nu putem suferi". Iar vrăjitorul iușindu-se cu mai multă mînie din zavistie, a pus niște otravă omorîtoare într-un pește și a trimis peștele acela în dar cuviosului. Iar plăcutul lui Dumnezeu, fiind păzit cu darul lui Hristos, cînd era vremea mesei cea obișnuită lui, a gustat din peștele acela și a rămas nevătămat. De acest lucru minunîndu-se vrăjitorul Teodor Carapos și cunoscînd puterea lui Dumnezeu și neputința diavolilor, s-a umilit cu sufletul. Apoi, mergînd la cuviosul, a căzut la picioarele lui cele sfinte, mărturisind păcatele sale cu lacrimi. Și arzînd cărțile sale cele vrăjitoarești și lepădîndu-se de lucrurile satanei, a luat Sfîntul Botez și s-a făcut rob credincios al lui Iisus Hristos.

După ce s-a întors cuviosul în locașul său, i s-a întâmplat de a căzut într-o boală grea și aștepta să moară, pentru că a văzut pe sfinții îngeri venind la el și socotea că acum vor să-i ia sufletul. Deci plîngea și se tînguia, socotindu-se că nu este gata de ieșire. Și era deasupra lui icoana sfinților doctori celor fără de plată, Cosma și Damian. Aceia i s-au arătat în vedenie și după obiceiul doctoricesc, îi pipăiau venele mîinilor lui și vorbeau unul cu altul ca și cum deznădăjduiau de viață, fiindcă i-a slăbit puterea. Și au zis către el: "Pentru ce plîngi și te mîhnești atîta?" Răspuns-a bolnavul: "De vreme ce nu m-am pocăit la Dumnezeu, domnii mei, și de vreme ce las această mică turmă, neîndreptată încă la calea cea desăvîrșită, mai avînd ea încă nevoie multă de povățuire". Sfinții i-au zis: "Dar voiești să rugăm pe Dumnezeu pentru tine, ca să-ți lungească vremea vieții?"

Răspuns-a bolnavul: "De o veți face aceasta și de mi veți cere vreme de pocăință, apoi îmi veți pricinui mare bucurie și veți cîștiga plată pentru pocăința mea". Iar sfinții, întorcîndu-se la îngeri, i-au rugat să mai aștepte puțin, pînă ce vor merge la Împăratul Dumnezeu, ca să-L roage pentru Teodor. Iar îngerii făgăduind că vor aștepta, s-au dus sfinții răbdători de chinuri, Cosma și Damian, la Atotputernicul Împărat, Hristos Dumnezeuul nostru, Care a adăugat altădată cincisprezece ani

lui Iezechiel și rugându-L pentru lungirea anilor lui Teodor, s-au întors degrabă, avînd între ei un tînăr, asemenea cu acei îngeri, însă cu slava mai luminat. Și acela a zis către îngeri astfel: "Lăsați pe Teodor între cei vii, pentru că Stăpînul Cel de obște al tuturor și Împăratul slavei este rugat pentru el și i-a poruncit ca să fie în trup!" Și îndată sfinții îngeri cu acel prealuminat tînăr s-au dus la cer, iar Sfinții Cosma și Damian au zis către Teodor: "Scoală-te, frate, și ia aminte la tine și la turma ta, căci bunul și milostivul nostru Stăpîn a primit rugăciunile noastre pentru tine și ți-a dăruit viață, ca să nu ai mîncarea cea pieritoare, ci pe aceea care este în viața vecilor și să aduci mîntuirea multor suflete!"

Acestea zicînd către el sfinții doctori, s-au făcut nevăzuți. Iar Sfîntul Teodor venindu-și în sine, simțindu-se că este cu totul sănătos, s-a sculat îndată. Apoi lăuda pe Dumnezeu și cu mai multă osîrdie se sîrguia la cîntarea de psalmi și la post, și cu darul dat lui făcea minuni, tămăduind multe feluri de boli și izgonind diavolii cu cuvîntul. Apoi, străbătînd vestea pretutindeni de minunile lui, mulți se minunau și lăsîndu-și casele, se duceau la dînsul spre călugărie. Iar cei ce cîștigau tămăduire de la dînsul de bolile lor, mulți dintre ei nemaivrînd să se lase de el, petreceau la dînsul, slujind trebuințelor mănăstirești.

Deci, adunându-se mulțime de frați, au zidit o mănăstire aleasă, iar Cuviosul Teodor s-a făcut arhimandrit al mănăstirii sale. Și deoarece biserica Sfântului și Marelui Mucenic Gheorghe era mică și nu putea să-i încapă pe toți la obișnuita cîntare, s-a sîrguit cuviosul să zidească altă biserică mai mare, în alt loc nu departe de acolo, în muntele Sfântului Arhanghel Mihail. Și a rînduit pe frați să viețuiască acolo, iar pe ucenicul său Filiume l-a trimis la episcopul cetății lui Anastasie, ca să ia hirotonia preoției. Și punîndu-l egumen la acea mănăstire, singur se îndeletnicea în liniște. Și avea nevoie de un vas de argint, pentru slujirea Dumnezeieștii Liturghii, deoarece pînă atunci în mănăstirea lui se săvîrșeau dumnezeieștile Taine, în vas de marmură.

Astfel, cuviosul a trimis un diacon al său la Constantinopol, ca să cumpere acel vas de argint pentru sfințita slujbă. Dar după ce a cumpărat și a adus la dînsul acel vas curat, lucrat cu meșteșug ales, sfîntul l-a lepădat, nevrînd să slujească într-însul, pentru că îl vedea cu ochii minții că este negru, urît și netrebnic. Iar diaconul lăuda vasul, că este de argint curat și bine lucrat. Însă cuviosul îi zicea: "Și eu văd, o, fiule, că vasul este din argint și bine lucrat, însă are necurățenie nevăzută. Și de nu mă crezi pe mine, să facem rugăciune, ca să-ți deschidă Domnul ochii tăi sufletești și vei vedea".

Deci, după ce s-a închinat și s-a rugat, atunci nu numai diaconul acela, ci și toți frații care erau acolo au văzut că vasul acela era negru ca un cărbune luat din cuptor și s-au minunat. Iar după ce diaconul a luat vasul în mâini, îndată s-a văzut curat și luminat, ca mai înainte și l-a dus la Constantinopol la argintarul de la care îl cumpărase și i-a spus lui pentru ce l-a lepădat Cuviosul Teodor. Iar argintarul, cercetînd despre argintul acela de unde i-a venit lui, și-a adus aminte că era din podoabele oarecărei desfrîinate, din podoaba ei cea necurată și se mira mai dinainte cum de văzuse cuviosul și își cerea iertare.

Deci, luînd vasul acela, alte vase mai curate a dat în dar pentru trebuința bisericii, cerînd rugăciunile sfinților pentru dînsul. Iar diaconul, aducîndu-le în mănăstire, a spus părintelui și fraților din ce fel de argint a fost vasul cel dintîi și minunîndu-se de mai înainte vederea sfîntului, preamăreau pe Dumnezeu.

În acel timp niște oameni din satul Muzia, care este supus al lui Gratianopoli, au venit la Cuviosul Teodor pentru o pricină ca aceasta: făcîndu-și un pod de piatră peste un rîu în satul lor, pe cînd scoteau piatra din pămînt și ciopleau lespezile au ieșit din groapă mulțime de diavoli, care năvăleau

asupra oamenilor și dobitoacelor și-i munceau, iar alții, ca niște tâlhari șezînd pe lîngă drumuri, răneau pe cei ce treceau. Deci, au rugat pe cuviosul ca să meargă în satul lor și să izgonească de la dînșii acea ispită diavolească. Cuviosul a mers împreună cu dînșii, nădăjduind spre Dumnezeu, iar cînd se apropia de satul acela, diavolii cei din oameni, simțind venirea lui, ieșeau strigînd împotriva lui: "O, primejdie! Pentru ce, lăsînd Galatia, vii aici mîncătorule de fier? Știm pentru ce vii, dar nu te vom asculta, precum te ascultă duhurile cele din Galatia, că mai aprinși și mai puternici sîntem decît ei".

Iar cuviosul, certîndu-i pe dînșii, le-a poruncit să tacă. A doua zi, adunînd poporul, a înconjurat satul cu cruci și, suindu-se pe dealul acela, au făcut rugăciuni către Dumnezeu mult timp și îndată diavolii cei ce ieșiseră de acolo, s-au adunat cu puterea lui Dumnezeu în chip de muște, de șoareci și de iepuri și izgonindu-i în groapa aceea pe toți, pecetluindu-i cu semnul Crucii, a poruncit ca cu pietre și cu pămînt să-i astupe acolo. Astfel a scăpat satul acela de ispita diavolească. Încă și alte case și sate fiind năvălite de diavoli, în asemenea chip le-a izbăvit, izgonind din oameni duhurile cele viclene, încît diavolii se cutremurau de numele aceluia.

Dintre ucenicii cuviosului, mulți erau vestiți și mari bărbați în fapte bune. Astfel fericitul Arsenie, închizându-se într-o chilie strîmtă, petrecea în tăcere și abia a treia zi primea puțină hrană, pîine și verdețuri crude sau linte și apă cu măsură, iar în sfîntul post cel de 40 de zile, mîncă numai sîmbăta și Duminica și atunci doar mîncare uscată. Asemenea viață mai petreceau și alți doi, Evagrie și Andrei, care aveau chiliile aproape de Arsenie, de a căror sfîntă viață Cuviosul Teodor mult se bucura și mulțumea lui Dumnezeu. Acei trei ucenici sfătuindu-se, să se închine Sfintelor Locuri de la Ierusalim, au rugat pe părintele Teodor, ca să-i libereze cu binecuvîntare și, dîndu-le drumul, s-au dus. Ajungînd la Ierusalim, au cercetat toate lavrele cele de primprejur și mănăstirile sihăstrești. Deci, Evagrie a vrut să rămîină acolo și, intrînd în lavra Cuviosului Sava, a viețuit cu sfințenie, arătîndu-se cu lucrul că este ucenic al lui Teodor. Iar Arsenie și Andrei întorcîndu-se în Galatia, la părintele lor, l-au rugat să se ducă în liniște în alte locuri deosebite.

Deci, Andrei s-a sălășluit pe un deal, ce se numea Vrian, ca la opt stadii de la mănăstire, cu binecuvîntarea părintelui. Iar Arsenie, ducîndu-se în părțile cele de sus ale Potamiei, și-a ales un loc departe de locuința omenească, în care se spunea că este sălășluire diavolească. Acolo s-a rugat,

zicînd: "Dumnezeule, milostivește-Te prin rugăciunile părintelui meu Teodor, păzește-mă pe mine păcătosul, apără-mă de năpasta diavolească și-mi ajută să-Ți plac în locul acesta". Deci, mai întîi și-a zidit o chiliuță de lemn și a iernat într-însa. După aceea a zidit un turn înalt și, petrecînd patruzeci de ani cu mare răbdare, s-a dus către Domnul.

Încă și Elpidie, cu povățuirea Cuviosului Teodor, nu puțin a sporit în bunătăți și după cîțiva ani de petrecere lîngă părintele său, ducîndu-se în părțile Răsăritului cu binecuvîntare, s-a sălăsluit aproape de muntele Sinai. Și viețuind în tăcere mult timp, s-a săvîrșit precum cuvioșii, iar locul acela a fost numit de părinții din Sinai, "Tăcerea lui Elpidie". Iar Leontie, ucenicul părintelui nostru Teodor, a fost bărbat minunat în pustnicie, aproape de locul Permatia. El, învrednicindu-se darului proorocesc, spunea mai înainte cele ce aveau să fie. Și a proorocit despre năvălirea perșilor, cum și despre uciderea sa de către dînșii, lucru care s-a și împlinit. Pentru că, nevoind să iasă din chilia sa cea strîmtă și liniștită, a fost ucis într-însa de perși. Încă și Teodor, care a postit în muntele Draconiei, Ștefan cel de lîngă rîul Psiliei și alți mulți ucenici ai fericitului părintelui nostru Teodor, au strălucit cu fapte bune, unii viețuind

lîngă dînsul, iar alții sălășluindu-se prin diferite locuri pustii.

Venindu-i dorință Cuviosului Teodor să cerceteze Sfintele Locuri în Ierusalim, a luat pe doi din ucenicii lui și s-a dus. În acea vreme în Palestina, în care se află Ierusalimul, era secetă mare și toți oamenii erau în nevoie mare, încît mureau oameni și dobitoace, căci se uscaseră toate gropile și cisternele în care își adunau apă. Deci, oamenii se rugau mult, cerînd ploaie de la Dumnezeu și nu puteau să-și cîștige cererea, căci Domnul păstra acel dar plăcutului Său, Teodor. Pentru aceasta îl și adusesese în Palestina. Și erau acolo unii din părțile Galatiei, care știau pe Cuviosul Teodor și facerile lui de minuni. Aceia grăiau adeseori către oameni: "Știm un sfînt părinte în părțile noastre, care poate numai cu o rugăciune să umple de ploaie toată lumea, precum a umplut-o odată proorocul Ilie".

După ce a sosit cuviosul la Ierusalim și s-a închinat lemnului Crucii cel de viață făcător și Mormîntului lui Hristos, cel purtător de viață, l-au cunoscut cei din Galatia, care erau acolo. Și îndată a străbătut vestea despre dînsul în toată Sfînta Cetate și prin mănăstirile și prin lavrele de primprejur. Deci, adunîndu-se mulțime de monahi și toți clericii bisericii celei mari, au înconjurat pe

sfântul, bucurându-se de venirea lui la dînşii şi l-au rugat în numele patriarhului să ceară de la Domnul ploaie pămîntului cel uscat. Iar sfântul se lepăda, numindu-se nevrednic şi păcătos. Dar ei grăiau: "Nădăjduim, părinte, că dacă vei amesteca rugăciunile tale cu ale celorlalţi părinţi, Dumnezeu se va milostivi spre noi şi va trimite ploaie pe pămînt". Sfântul a zis către dînşii: "Dacă credeţi aşa, apoi să fie după credinţa voastră".

Deci a făcut rugăciune, şi pe cînd mergea poporul cu crucile, sfântul a grăit către dînşii: "Să vă schimbaţi hainele, o, fiilor, pentru că vă veţi uda; căci degrabă va arăta Domnul mila Sa pentru credinţa voastră". Şi ajungînd la un loc afară din cetate, cuviosul a poruncit să stea poporul; apoi, ridicîndu-şi mîinile către cer, a început a se ruga mai cu dinadinsul, şi îndată s-a arătat dinspre apus un nor mic şi într-un ceas a acoperit tot cerul. Iar sfântul, săvîrşindu-şi rugăciunea, a poruncit să se întoarcă mai repede poporul, ca să nu se ude; dar deodată s-a vărsat o ploaie mare peste măsură şi toţi alergau degrabă în cetate spre biserică, fiindcă se udaseră foarte tare. Iar ploaia n-a stat nicidecum, pînă ce n-a adăpat tot pămîntul din destul şi s-au umplut de apă gropile, cisternele şi văile. Iar Cuviosul Teodor, pentru o minune ca aceea temîndu-se să nu fie slăvit şi cinstit de oameni, s-a ascuns de toţi şi a ieşit din

cetate cu amîndoi ucenicii săi. Apoi, alergînd cu sporire, s-au întors în mănăstirea Sicheotului din Galatia. Încă și în latura sa, prin multe locuri de primprejur făcea asemenea minuni și după rugămintea poporului aducea ploi, înmulțea rodurile pămîntului și sadurile, potolea pîraiele cele pornite și spunea mai înainte cele ce aveau să fie. Mavrichie voievodul, întorcîndu-se de la războiul persienesc prin Galatia la Constantinopol și venind la cuviosul pentru rugăciune și binecuvîntare, el i-a proorocit că degrabă are să fie împărat.

După ce s-a împlinit aceea, împăratul Mavrichie a scris către proorocul său, adică către acest sfînt părinte, cerînd rugăciuni pentru el și pentru toată împărăția lui. A adăugat încă și aceasta, să ceară de la dînsul ce va voi. Cuviosul Teodor a trimis la dînsul pe fericitul Filumen, scriindu-i să dea ceva pîine la mănăstirea lor, pentru mulțimea săracilor ce veneau la dînșii în toate zilele. Împăratul a scris la ispravnicii săi din Galatia, ca în fiecare an să dea grîu la mănăstirea lui Teodor cîte șase sute de măsuri; și a dăruit încă și bisericii vase de mult preț.

Văzînd Cuviosul Teodor că din zi în zi se înmulțește turma sa și venea la mănăstirea sa mulțime de popor pentru rugăciuni și pentru

tămăduiri, iar biserica Sfântului Marelui Mucenic Gheorghe fiind foarte mică, a prefăcut-o, zidind-o în chip minunat mai mare. Căci fiind acolo o piatră mare și neclintită niciodată, i-a poruncit ca singură să se miște și să se ducă de la locul său în alt loc. Iar când se aducea var nestins pentru zidirea bisericii din satul Evarzia care era aproape, i-au cuprins deodată pe cale un nor de ploaie și lucrătorii s-au temut, să nu se aprindă carele cu var din ploaie și să le ardă dobitoacele. Cuviosul, prin rugăciune, a despărțit norul în două și era ploaie mare pe amîndouă părțile drumului, iar pe var și pe care n-a picat nici o picătură, pînă ce au dus varul la locul bisericii și l-au descărcat.

După ce s-a sfîrșit biserica, s-a săvîrșit episcopul Timotei al cetății lui Anastasie, care a fost după Teodosie și mergînd cetățenii la arhiepiscopul Pavel al mitropoliei Ancirei, l-au rugat să aleagă episcop al cetății lor pe Cuviosul Teodor arhimandritul lavrei Sicheotul. Arhiepiscopul s-a bucurat și a trimis după fericitul Teodor, să-l aducă cu cinste la dînsul. În acea vreme, Cuviosul fiind închis în peștera sa, se liniștea și se îndeletnicea în obișnuita rugăciune. Iar după ce clerul și cetățenii cetății lui Anastasie s-au dus la dînsul cu multă rugămintă ca să le fie episcop, el nici nu voia să audă de aceasta. Însă ei, deschizînd casa cu sila, l-au scos afară chiar nevrînd și, punîndu-l în careta

arhieriească, l-au dus la Ancira, bucurîndu-se și veselindu-se. Iar frații plîngînd și tînguindu-se pentru părintele lor, căci se despărțiseră de dînsul, cuviosul a trimis la ei, zicîndu-le: "Nu vă mîhniți, fraților, și să mă credeți, că niciodată nu vă voi lăsa, pentru că nimic nu este pe pămînt care să mă poată despărți de voi".

Deci, Cuviosul Teodor, a fost pus episcop al cetății lui Anastasie de către Pavel, mitropolitul Ancirei, deși nu voia să primească o dregătorie ca aceasta. Și pe cînd a primit scaunul, unui bărbat oarecare i s-a făcut o vedenie în acest chip: o stea luminoasă și mare s-a pogorît din cer spre biserică și a luminat cu razele sale nu numai cetatea și țara aceea, ci și toate cetățile și părțile de primprejur. Pentru că, cu adevărat acest cuvios, fiind pus pe scaunul arhieresc, s-a arătat ca o lumină în sfeșnic a fi lumină lumii, cu minunile cele fără de număr și cu chipul cel minunat al vieții sale, luminînd și spăimîntînd toată partea cea de sub cer. El cerceta adeseori lavra sa cea de la Sicheot și mîngîia pe frați. Iar biserica Sfîntului Gheorghe cea zidită prin a sa sîrguință a sfințit-o. Apoi, cîte minuni mari a făcut în vremea episcopiei sale, nu se pot spune cu deamănuntul. Pentru că își îndoia ostenele sale, avînd purtare de grijă cu dinadinsul pentru păstoria sa cea încredințată, însă mult se mîhnea pentru că i se tăia liniștea. El avea totdeauna

credință neschimbată în mintea sa, ca să lase episcopia și iarăși să se întoarcă la liniște în mănăstirea sa.

După câțiva ani iarăși a dorit să se închine sfintelor locuri din Ierusalim. Luînd pe doi frați din mănăstirea sa, pe Ioan arhidia-conul și pe Martin, s-a dus cu dîșii în cale. Înconjurînd sfintele locuri din Ierusalim, nu se arăta că este episcop, ci umbla ca un simplu stareț și gîndea să nu se mai întoarcă întru ale sale ci să viețuiască acolo într-o mănăstire, pentru că i se părea că, pentru dregătoria episcopiei și-a părăsit nevoința cea monahicească. Deci, mergînd în lavra Sfîntului Sava, a cerut o chilie pentru el și a petrecut într-însa, liniștindu-se de la praznicul Nașterii lui Hristos, pînă la Paști. Iar, după Paști, acei doi frați, care merseseră cu dînsul, Ioan și Martin, neîncetat îl supărau să se întoarcă la locul său, însă el nu voia să-i asculte. Dar într-o noapte i s-a arătat Sfîntul Marele Mucenic Gheorghe în vedenia somnului, dîndu-i în mînă un toiag și zicîndu-i: "Ieși degrabă de aici, ca să ne întoarcem în patrie; pentru că nu ți se cade, ca lăsîndu-ți patria, să zăbovești aici". Zis-a Teodor: "Nu voiesc să merg în patrie fiindcă nu poftesc episcopie". Zis-a mucenicul: "Eu degrabă te voi libera de la episcopie, dar numai să te întorci, de vreme ce mulți se mîhnesc după tine". De o vedenie ca

aceasta, înduplecându-se Teodor, și-a luat pe amîndoi ucenicii și s-a dus în patria sa.

Iar cînd se apropia de Galatia, a intrat într-o mănăstire ce i se întîmplase în cale, care se numea Druinia, poruncind împreună călătorilor săi, ca să nu spună de dînsul, cine este. Iar monahii mănăstirii aceleia, de demult auzind de minunile Cuviosului Teodor, doreau să-l vadă. Deci, cuviosul, fiind necunoscut monahilor acelora, s-a odihnit în casa de oaspeți cea mănăstirească, primit fiind de Anichit, primitorul de străini. Și întrebînd pe ucenici despre stareț, cine este, a spus că este din părți depărtate. Și, șezînd cuviosul la masă, a căutat spre ucenicii care mîncău cu poftă, căci erau flămînzi și a zis către dînșii: "Cu adevărat, fiilor, mîncăm ca Galatenii". După un ceas iarăși le-a zis aceeași.

Acestea auzindu-le Anichit, grăia întru sine: "Nu cumva din părțile Galatiei este acest stareț?" Iar după masă culcîndu-se starețul după obicei pe pămînt spre odihna nopții, Anichit, luînd de obicei pe amîndoi ucenicii, cu multe rugăciuni îi supăra să-i spună cine este acest stareț. Deci, i-au spus aceia, că este Teodor făcătorul de minuni al Sicheotului și episcopul cetății lui Anastasie. Atunci, îndată Anichit alergînd, a spus egumenului Ștefan și fraților și s-au bucurat foarte mult de

dînsul, fiindcă de multă vreme dorea ca să-l vadă. Iar după ce a sosit vremea cîntării Utreniei, cînd starețul mergea la biserică, l-a întîmpinat în uşile bisericii egumenul şi fraţii şi, căzînd la picioarele lui cele sfinţite, i s-au închinat ca unui episcop şi făcător de minuni şi cereau binecuvîntare. Apoi l-au rugat să petreacă cu dînşii cîteva zile, ca să se îndulcească de vederea feţii lui celei îngereşti şi să se sature de vorbele cele cu miere curgătoare. Şi a petrecut sfîntul la dînşii zile destule. Atunci a străbătut despre dînsul vestea prin toată latura aceea şi mulţi din popor au mers la mănăstire, ducîndu-şi pe bolnavii lor la Cuviosul, iar el, cu darul lui Hristos, pe toţi îi tămăduia.

După aceasta, mergînd de acolo Sfîntul Teodor la episcopia sa şi îndeletnicindu-se în acele obişnuite osteneli păstoreşti, gîndea neîncetat cum ar putea lăsa episcopia. Iar fericitul Antioh, vieţuitorul pustiei l-a sfătuit la aceasta, fiind la dînsul din întîm-plare, cînd se întorcea de la cetatea lui Constantin într-ale sale. Căci acel Antioh a fost trimis din părţile Răsăritului la împăratul Mavrichie, să-l roage pentru o cetate ce se numea Sinofrin, ca să o apere de barbari. Şi Antioh era bărbat bătrîn, avînd de la naşterea sa ca la o sută de ani, iar şaizeci de ani n-a gustat nici vin, nici unt-delemn. Apoi treizeci de ani n-a gustat pîine, decît numai verdeţuri crude cu sare şi cu oţet şi

băutura îi era apă. Pe cînd trecea prin părțile Galatiei și ale cetății lui Anastasie, pe acel fericit părinte l-a primit Cuviosul Teodor cu bucurie și cu cinste și l-a odihnit. Apoi mult s-a mîngîiat cu dînsul în vorbiri duhovnicești, și grăia fericitul Antioh ucenicilor săi, despre Teodor: "N-am văzut un astfel de om sfînt, nici n-am auzit pînă acum, pentru că mi-a descoperit Domnul viața lui".

Asemenea și Sfîntul Teodor a grăit despre Antioh către frații săi: "În toată pustia Răsăritului n-am văzut, nici n-am auzit de un astfel de rob al lui Dumnezeu". La acel Cuvios Antioh, Sfîntul Teodor a cerut sfat de folos, spunîndu-i scopul său pentru lăsarea episcopiei. Iar Cuviosul Antioh i-a lăudat scopul și l-a sfătuit să-și săvîrșească dorirea.

După ducerea lui Antioh, s-au mîhnit cei ce luau cu nedreptate averile bisericești. Pe lîngă aceia niște casnici ai episcopiei erau vrăjmași tăinuți ai sfîntului, fiind porniți de vrăjmașul sufleteilor spre zavistie și urîciune, care în taină oarecum, cu slobozirea lui Dumnezeu i-au dat otravă. Și a zăcut Cuviosul Teodor trei zile fără glas și stătea nemișcat ca un mort, încît chiar începuse în cetate a străbate vestea despre moartea sfîntului. Dar după trei zile i s-a arătat Preasfînta Stăpîna noastră de Dumnezeu Născătoare și i-a spus pricina bolii lui, ce-i venise din otrava cea dată în

taină și i-a spus pe urătorii cei ce îi dăduseră otravă. Apoi scoțind din basmaua cea din mâini trei grăunțe, i le-a dat lui, zicînd: "Mănîncă-le pe acestea, că nu vei mai pătimi de acum nici un rău". Deci, mîncînd cuviosul grăunțele acelea, și-a venit în simțiri și s-a simțit cu totul sănătos. Apoi, sculîndu-se, a mulțumit lui Hristos Dumnezeu și Preacuratei Maicii Lui. Iar pe acei răi vrăjmași nu i-a mustrat, nici n-a spus cuiva de ei. Ci a făcut rugăciune către Dumnezeu, ca să nu le socotească lor aceasta ca păcat. Iar către Sfîntul Marele Mucenic Gheorghe totdeauna se ruga, ca mai degrabă să-l libereze de episcopie, precum i se făgăduise în vedenie, cînd din Palestina nu voia să se întoarcă în Galatia.

Nu se cuvine a tăcea și aceasta, că era rînduit în cetatea lui Anastasie, spre a se da la masa arhierească peste tot anul, din averile bisericești, trei sute șaptezeci și cinci de galbeni. Dintr-acel mertic, Cuviosul Teodor cheltuia numai patruzeci de galbeni la mesele sale cele de peste tot anul, iar pe ceilalți îi întorcea Sfintei Biserici. Iar darurile ce-i veneau de aiurea, acelea le împărțea milostenie. Și, vrînd ca desăvîrșit să lase dregătoria episcopiei, mai întîi cu dinadinsul a făcut către Dumnezeu multă rugăciune în multe zile, ca să nu i se socotească păcat acea socoteală. Și cîștigînd înștiințare de la Dumnezeu pentru liberarea sa, a

adunat tot clerul cum și pe toți cetățenii și le-a zis: "Știți, fraților, că voi cu sila scoțându-mă din mănăstire, m-ați silit să iau jugul acesta al episcopiei. Și v-am spus atunci, că sînt nevrednic de povățuirea voastră. Dar voi, neascultîndu-mă, ați săvîrșit voința voastră. Iată, este al unsprezecelea an de cînd vă mîhnesc și sînt mîhnit de voi. Deci, vă rog, căutați-vă alt păstor, care să vă poată plăcea; căci eu de acum nu pot să vă mai fiu episcop, ci ca un monah prost mă voi întoarce la mănăstirea mea, în care am făgăduit ca în toate zilele vieții mele să slujesc lui Dumnezeu".

Aceasta zicînd, a luat pe arhidiaconul său Ioan, care era din mănăstirea lui, s-a dus la arhiepiscopul Pavel, mitropolitul Ancirei și l-a rugat să pună în locul său un alt episcop, în cetatea lui Anastasie. Deci, a fost mare ceartă între ei, pentru că mitropolitul nu voia de loc să libereze de la episcopie pe fericitul, Teodor zicînd că nu este cu putință ca să găsească un bărbat ca acela, la acea rînduială. Iar Cuviosul Teodor se lepăda foarte mult, spunîndu-i că acea sarcină este mai presus de măsura și puterea lui. Și a fost nevoie, ca pentru aceea să trimită la Constantinopol, la prea sfințitul Patriarh Chiriac și la drept credinciosul împărat Mavrichie. Iar aceia fiind povățuiți de Dumnezeu, au scris mitropolitului Ancirei, ca să nu supere pe plăcutul lui Dumnezeu

care voiește să se liniștească, ci să-l libereze, precum poștește.

Astfel Cuviosul Teodor, izbăvindu-se de greutatea episcopiei, s-a umplut de negrăită bucurie, văzîndu-se liber de gîlcevi și de grijile cele multe. Ducîndu-se la mănăstirea sa, a stat în chilie, liniștindu-se; apoi petrecea viața sa cea obișnuită în nevoiște pustnicești. Adeseori săvîrșea dumnezeieștile slujbe, aducînd lui Dumnezeu jertfa fără de sînge. Și se învrednicea acest plăcut al lui Dumnezeu în vremea Liturghiei, că vedea darul Sfîntului Duh, în asemănare de pînză și în chip de porfiră prealuminată, care se cobora de sus peste sfintele daruri și le acoperea. Despre acest lucru a spus unuia din cei împreună slujitori ai săi, ieromonahul Iulian, bărbat duhovnicesc și îmbunătățit, fiind silit de acela cu stăruitoare rugăminte. Cînd vedea aceea, se umplea de negrăită bucurie duhovnicească și fața lui cea cinstită strălucea cu o mare lumină și se schimba. Preoții și diaconii care slujeau cu Sfîntul Teodor, văzînd în fața lui o dumnezeiască strălucire, se spăimîntau.

Odată s-a întîmplat și aceasta: în șaisprezece zile ale lunii iulie, la pomenirea Sfîntului Mucenic Antioh și hramul aceluia, cînd arhiereul lui Dumnezeu, Teodor, săvîrșea dumnezeiasca

Liturghie, a sosit vremea înălțării Sfintelor Daruri, ridicînd după obicei discul cu Sfîntul Agneț în sus și strigînd: "Sfintele sfinților". Atunci dumnezeiescul Agneț singur de sine s-a ridicat sus pe disc în văzduh, înălțîndu-se ca de o nevăzută mîină și iarăși s-a lăsat pe disc la locul lui. O minune ca aceasta, pe toți cei ce erau atunci împrejurul aceluia dumnezeiesc prestol, i-au umplut de spaimă și de mirare mare. Iar Cuviosul Teodor, vărsînd pîraie de lacrimi din ochii săi și totodată bucurîndu-se negrăit, preamărea pe Hristos Dumnezeu, Care este adevărat în Preacuratele Sale Taine.

Dreptcredinciosul împărat Mavrichie și preasfințitul Patriarh Chiriac, vrînd să vadă pe Cuviosul Teodor, de care auzeau multe, au scris către dînsul să vină la ei la Constantinopol, ca să se învrednicească de rugăciunile și de binecuvîntarea lui. Iar Cuviosul, neputînd să nu-i asculte, s-a dus și a fost primit de toți cu mare cinste, și a petrecut în Constantinopol puțină vreme. Apoi multe minuni a făcut cu puterea lui Dumnezeu. Un prunc orb s-a luminat, pe o femeie slăbănoagă a ridicat-o din pat; pe mulți îndrăciți de muncirea diavolului i-a liberat. Pe una ce-i curgea sînge, a tămăduit-o cu rugăciunea; pe fiul împăratului care era deznădăjduit de la doctori, l-a tămăduit; celor neroditori în însoțire le-a dăruit

naștere de fii prin a sa binecuvîntare și alte multe minuni preaslăvite, făcînd acolo, și pe toți cu darul Domnului veselindu-i, s-a întors la mănăstirea sa. După aceea, mai tîrziu, a doua oară a fost chemat la Constantinopol, sub împărăția lui Foca Tiranul, de preasfințitul Patriarh Toma, care a ținut scaunul după Chiriac; iar pricina chemării a fost următoarea:

Un lucru preaminunat s-a întîmplat în părțile Galatiei, unde, în niște cetăți de acolo, făcîndu-se litanii cu crucile și purtînd cruci mari de lemn, acestea, cu o putere mare și minunată și neoprită, plecîndu-se una spre alta, se loveau, se plecau și se sfărîmau. Acea minune străbătînd și în Constantinopol auzindu-se, preasfințitul Patriarh Toma a trimis la Cuviosul Teodor, rugîndu-l să vină la el degrabă. Și cînd a mers Cuviosul la Constantinopol, a fost primit ca și mai înainte de toți cu cinste. Deci, luîndu-l deosebit preasfințitul Patriarh, l-a întrebat despre minunea aceea, ce ar însemna ea? Iar Sfîntul Teodor l-a înștiințat despre acea minune, că adevărată a fost; dar ce ar însemna, nu voia să-i spună, zicînd, că nu știe acea taină a lui Dumnezeu.

Atunci preasfințitul patriarh, a căzut la picioarele lui cu mare rugămintă și cu smerenie a silit pe Cuviosul să-i spună mai înainte cele ce vor fi. Deci,

starețul a zis că acea plecare, lovire și sfărîmarea crucilor, însemnează multe primejdii și risipiri ce vor veni asupra Bisericii lui Dumnezeu și asupra împărăției grecești; pe de-o parte de la vrăjmașii cei dinafară, iar pe de altă parte de la cei dinlăuntru. Pentru că dinafară are să fie grea năvălire a barbarilor, iar dinlăuntru oamenii cei numiți cu numele lui Hristos, împărțindu-se în credință, vor începe a se izgoni singuri unul pe altul și a se pierde; de aceea multe biserici ale lui Dumnezeu se vor pustii și se vor risipi și toate acelea vor fi repede.

Patriarhul, auzind acestea, s-a spăimîntat foarte și a rugat pe Cuviosul Teodor să se roage Domnului pentru dînsul, ca să-i ia sufletul din trup mai repede, adică mai înainte de a veni acea risipire, ca să nu vadă niște primejdii ca acelea, ce au să vină asupra Bisericii. După puțină vreme, zăbovind puțin Cuviosul Teodor în Constantinopol, la biserica Sfîntului Ștefan, s-a îmbolnăvit patriarhul și a trimis la Cuviosul, unde era închis și postea, spunîndu-i despre boala sa și-l ruga ca degrabă să-i ceară sfîrșitul de la Dumnezeu. Iar sfîntul, lepădîndu-se și nevrînd, patriarhul a trimis la dînsul rugăminte cu dinadinsul, dorind ca mai înainte de năvălirea primejdiilor asupra Bisericii, să se dezlege din trup și să se ducă către Domnul. Deci chiar nevrînd Cuviosul, a făcut voia patriarhului, ca să se roage lui Dumnezeu pentru

sfârșitul lui și a trimis la dînsul, zicîndu-i:
"Poruncești, oare să vin la tine, sau ne vom vedea
amîndoi acolo, înaintea Domnului nostru?"

Patriarhul i-a răspuns prin trimisul acela: "Să nu-
ți lași liniștea ta, părinte. Îmi ajunge că mi-ai zis.
Ne vom vedea acolo amîndoi înaintea Domnului
nostru". Și într-acea zi, preasfințitul Patriarh
Toma, înaintea ceasului Vecerniei, bucurîndu-se,
s-a despărțit de trup și s-a dus către Domnul.

După sfârșitul patriarhului, Cuviosul Teodor s-a
întors la mănăstirea sa și nu după mulți ani s-a
apropiat și el de fericitul său sfârșit, făcînd multe,
mari și preaslăvite minuni și proorocind cele ce au
să fie. Iar mai înainte de sfârșitul său, de două ori a
văzut pe Sfîntul Marele Mucenic Gheorghe,
arătîndu-i-se în vedenia somnu-lui. Mai întîi i s-a
arătat dîndu-i un toiag de cale și-l chema
împreună cu el într-o călătorie îndepărtată. După
aceea i s-a arătat mergînd călare, ducînd și alt cal
și zicîndu-i: "Teodore, încalecă pe calul acesta și
vino după mine!" Din aceasta, Sfîntul Teodor și-a
cunoscut trecerea sa degrabă de la cele pămîntești
și a spus aceasta cu bucurie ucenicilor săi, cum și
vremea sfârșitului său, după praznicul Paștilor,
care a și fost. Iar cînd se sfîrșea, a văzut pe sfinții
îngeri, care veniseră să-l ia și, zîmbind cu fața
luminoasă, și-a dat sfîntul său suflet în mîinile lor.

Și a fost sfârșitul lui în anul al treilea al împărăției lui Iracie.

Viața și minunile lui le-a scris Elevsie, ucenicul lui, cel numit de Cuviosul în călugărie Gheorghe. Acesta spunea despre el, că părinții lui, petrecând mult în însoțire, erau neroditori. Și rugau pe Cuviosul Teodor, ca prin rugăciunea și binecuvîntarea lui, să poată să fie născători de fii. Iar el, luînd brîiele lor, le-a binecuvîntat și, dîndu-le, le-a proorocit dezlegarea nerodirii. Apoi au născut pe acest Elevsie, pe care crescîndu-l, l-au adus la Cuviosul Teodor și l-au dat lui Dumnezeu spre slujbă. Și a petrecut doisprezece ani lîngă el, văzînd singur minunile cele negrăite ale aceluia, pe care le-a și scris foarte pe larg. Dintre acestea noi, aducînd aici pe scurt cîteva, pot să ne folosească din destul pe noi, cei ce slăvim pe minunatul Dumnezeu Cel preamărit în ai Săi făcători de minuni, pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfîntul Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

